

булгарський шлях - течією Десни і Сейму доходив до верхів'я Оки, де зливався з Волзьким торговим шляхом.

На Дніпровському Лівобережжі територія “Руської землі” проходила від межиріччя Снову і Десни, нижнього Посеймя до межиріччя Сули ³ і Псла ⁴. Землі ці повністю належали сіверянам.

З появою князівських столів у Чернігові та Переяславі відбулося становлення територіальних кордонів Київської землі на лівому березі Дніпра. У другій половині XI-XII ст. у соціально-економічному житті Лівобережжя спостерігався підйом, що виражався в інтенсифікації князівського, а потім і боярського землеволодіння, удосконаленні культури землеробства, зростанні міських центрів.

Все це служило важливою передумовою формування обласних територій, що концентрувалися навколо Чернігова і Переяслава. Зростаюча економічна і політична могутність лівобережної феодальної знаті стала головним фактором, що визначав розвиток цього процесу ⁴.

¹ Тихомиров М.Н. Древнерусские города. - М., 1959. - С.286, 296-297; Рычка В.М. Формирование территории Киевской земли (IX - первая треть XII в.). - К., 1988. - С.14.

² Рычка В.М. Указ. соч. - С.14-15.

³ Насонов А.Н. “Русская земля” и образование территории Древнерусского государства. - М., 1951. - С.28-46.

⁴ Рычка В.М. Указ. соч. - С.74.

Науковий керівник – асист. Дегтярьов С.І.

АРХІТЕКТОРИ СУМЩИНИ

Зубченко М., студентка групи Ю-75

Сумщина – мальовничий куточек, де приемно перепочити у затінку дерев на алейці влітку, пройтися містом, насолодитися чудовими парками, будівлями, відвідати витончені церкви, що є дивовижними. До всього цього, що милує нам око ми безперечно звикли, адже ще з дитинства вивчили більшість будівель, які нас скрізь оточують.

Проте мі не часто згадуємо імена тих людей, які саме і зробили наше місто таким прекрасним. Особисто я б хотіла згадати таких

архітекторів Сумщини, як М.Ф.Алфьоров (1778-1840), В.Б.Биков (24.6.1957), А.П.Волошенко (1883-1953), О.М.Гінзбург (1876-1949), І.Г.Григорович-Барський (1713-1785), А.Л.Гун (14.4.1841-1920), А.І.Дейнека (20.5.1930), Є.М.Карабін (21.1.1899-1939), Джакомо Кваренгі (20.10.1744-18.2.1817), М.І.Ловців (1850-1907), М.К.Мосцепанов (1740-1797), О.О.Палічин (1749-1816), В.М.Покровський (1864-1917), С.П.Тимошенко (23.1.1881-6.7.1950), Л.М.Тюльпа (15.8.1922-1.3.1994), П.М.Чаговець (12.6.1937), Д.М.Чечулін (9.8.1901-29.10.1988) та багато інш.

Але особливо хотілось би зазначити надзвичайну цінність вкладу у розвиток архітектури Сумщини деяких з них, так В.Б.Биков є автором церков Різдва Пресвятої Богородиці у місті Білопілля, каплиці Тихона Задонського, що на подвір'ї Іллінської церкви міста Суми, за його проектом збудована надбрамна дзвіниця Преображенського храму в місті Кролевець.

А.П.Волошенко відзначився тим, що одна з вулиць міста Рмни названа його іменем. О.М.Гінзбург розробив проект Харківського іподрому та втілив його вжиття, а також спорудив ряд житлових будинків. І.Г.Григорович-Барський звів у Києві міський водогін на подолі з фонтаном «Самсон». А.Л.Гун спорудив палац Терещенка у Києві та Анастасіївський собор у Глухові. А.І.Дейнека являється заслуженим архітектором УРСР. Я.І.Денисенко сприяв зведенню житлового будинку № 32 по вулиці Кооперативній. За його проектами збудована дзвіниця Преображенського собору та Іллінська церква в Сумах.

За проектами М.І.Ловцова споруджено Благовіщенський собор у Харкові та здійснено проект реконструкції Спасо-Преображенського собору в місті Суми. В.М.Покровський очолив проект комплекса Пантелеймонівського монастиря та інш.

Це лише не великий список тих визначних досягнень, зроблених нашими братями по крові – сумчанами. І саме завдяки таким людям лине слава Сумської області на всю Україну.

Тож ми повинні пишатися, що маємо таких співвітчизників, а також від усього серця подякувати їм за те, що вони розбудовуючи наше місто, роблять наше життя зручнішим, прекраснішим і дарують змогу естетичної насолоди від їх творінь.

Наук. кер. - асист. Німенко Н.А.